Jelenlétünk...

Évről-évre Szent Mihály napja, templomunk búcsúja alkalmából igyekszünk minél szebbé és kiemelkedővé tenni az ünnepet. Kétségtelen, a legnagyobb esemény 1941. október 5-én, Szent Mihály ünnepét követő vasárnap történt, amikor Shvoy Lajos, akkori székesfehérvári püspök atya felszentelte templomunkat. Akkor ő – amint erről már többször beszéltünk – ezt mondta a híveknek: *„Én felszenteltem, de nektek kell imáságotokkal valóban felszenteltté tenni ezt a templomot."*

Tudjuk nagyon jól, hogy fennállása óta kiemelkedő szerepe volt templomunknak. Nem volt idő, hogy ne érezték volna a püspök atya szavainak kötelező erejét, sőt azt merném mondani, hogy természetesnek vette minden albertfalvi hívő ezt a feladatot. Elődöm, Guszti atya többször is büszkén mondotta: a templom az, amely összekapcsolja Albertfalva különböző területein lakó híveket. Itt mindenki egyetlen közösségbe tartozónak érzi magát.

Úgy érzem, ennek a lelkületnek jeles eseménye történik az idei búcsú napján. Az ünnepi szentmise előtt megáldjuk az új zászlótartókat és zászlókat, majd felhúzzuk a pápai és a magyar zászlót. Templomunkról készült archív felvételeken látható a két zászlótartó a zászlókkal.

Ez az esemény beszédesen szól jelenlétünkről. A magyar zászló hirdeti, hogy e hazának vagyunk polgárai, akik mindennapos áldozatainkkal, küzdelmeinkkel, az életben vállalt szerepünkkel jelen vagyunk, élünk és dolgozunk. Ezt tesszük mindannyian, kicsinyek és nagyok, aktív dolgozók és nyugdíjasok. A pápai zászló pedig beszél Jézus Krisztus és egyháza iránti töretlen hűségünkről. Mi mást tett Albertfalva hívő népe a templom felszentelésétől napjainkig? Volt, amikor nagyon nehéz körülmények között, de máskor könnyebben ment a tanúságtétel.

Templomunk a hívek áldozatkészségéről beszél, amit mindig szívesen meghoztak és vállaltak Albertfalva régi családjai és mai hívei egyaránt. Erről ad hírt a most készült néhány levelezőlap is a templombelsőről, a Mária képről, a múlt századi keresztről és a Don Bosco Iskoláról. A Keresztény Társas Kör tagjainak őszintén köszönjük, hogy megvalósították sokunknak régi álmát, hogy még inkább hirdesse jelenlétünket a pápai és magyar zászló is.

Dr. Verbényi István
protonotárius, kanonok,
plébános

Az élő kövek temploma

Amikor 55 évvel ezelőtt Shvoy Lajos püspök úr felszentelte kőből épült templomunkat, ezekkel a szavakkal adta át akkori hívő közösségünknek: *„Én felszenteltem, ti pedig az imádságaitokkal szenteljétek meg"*.

A püspök atya akkor nagyon jól tudta, hogy a felszentelt templom egyben jelzi azt is, hogy itt Albertfalván már felépült egy másik templom, a lelki templom, az „élő kövek temploma". A Hirdetőkönyvet, a *Historia domus*-t (Plébániatörténet) lapozgatva az eleven hitélet számos jeléről olvashatunk. Talán még olyan események is szerepelnek a feljegyzések között, amelyekből mi, a plébániai közösség mai tagjai is tanulhatunk.

Különös jelentőséggel bírtak a rendszeres szentségimádások. Első vasárnap, első csütörtök, számos rendkívüli alkalommal jöttek össze a hívek, hogy a szentségi Úr Jézus előtt imádkozzanak. Lehet erre azt válaszolni, akkor még nem volt esti mise. De milyen kevés, korábban érkező hívőt látni, aki csendben imádkozik. És miért hiányoznak a fiatalok?

A Rózsafüzér Társulat akkor is jelentős szerepet játszott. Titoksorsolás, közös összejövetel, közös és egyéni imádság. Csak örömmel említhetem, hogy ma is van egy buzgó Társulat és a Fiatal Családok Közössége is a napi rózsafüzér végzésével imádkozik tagjaiért.

A liturgikus élet bensőséges és szép végzése mindig sajátja volt hívő közösségünknek. A szentmiséket, ájtatosságokat akkor is úgy végezték, ahogy ma mi is – méltó módon – végezzük. Örömmel említem meg az adventi és nagyböjti Reggeli dicséret végzését, amelyen a felnőtteken kívül az iskolások is részt vesznek.

Kevésbé megoldott liturgikus életünkben a különböző szolgálatok végzése. Nem minden szentmisén veszünk tevékenyen részt. Minden szentmise közösségi ünneplés, ezért a szentírási szakaszok olvasásából, az adományok oltárhoz vételéből jobban ki kell vennie részét közösségünk tagjainak. Ezért a közeljövőben kis táblácskákat helyezünk el e szöveggel: „Ma én viszem a kelyhet", „Ma én olvasom az olvasmányt"... stb. Így a ministránsokon, iskolásokon kívül a felnőtteket is jobban be tudjuk kapcsolni.

Énekkara mindig volt Albertfalvának. Számos plakát, hirdetés tanúsítja ezt. Jelenleg két templomi kórusunk is működik, tagjai más kórusban és zenekarban is működnek. Gitáros együttesünk két hetenként az esti misén, klasszikus kórunk alkalmanként szerepel.

A felsorolás nem teljes. Mindannyian személy szerint törekedjünk arra, hogy ne csak a szép, művészi templomunk legyen, hanem a közös, kőből épült templom „élő, lelki templommá" váljon.

Dr. Verbényi István
protonotárius, kanonok
plébános

Zászlók

Azt a póznára, rúdra vagy kötélre erősített kelmedarabot nevezzük zászlónak, melyre festéssel, hímzéssel viszik fel azokat a jelképeket, melyek már több ezer éve fejeznek ki állami összetartozást, figyelmeztetést, megkülönböztetést.

A hadi zászló a hajdankori tábori jelképekből keletkezett, ez fejlődött később városok, fejedelemségek, államok lobogójává, közösségek összetartozásának jelképévé.

A modern fogyasztói társadalom által létrejött mamutcégek, az egész világot behálózó konszernek, kereskedelmi szolgáltató vállalatok szívesen terveztetnek olyan zászlókat, melyek reklámként is megfelelnek és ezzel kihasználják a zászlókban rejlő felhívó erőt. Miközben városainkat ellepték az ilyen céllal felállított reklámlobogók, polgárságunk az elmúlt években, évtizedekben egyre szemérmesebben bánt nemzeti jelképeinkkel. Oda jutottunk, hogy egy futballmeccsen több trikolórt látni stadionjainkban, mint nagy állami–nemzeti ünnepeken utcáinkon.

Amnéziában nem szenvedő, ötvenen felüli honfitársaim még emlékezhetnek a május elsejei és április negyedikei ünnep előtt az utcáinkon éberen figyelő, többnyire tanácsi megbízottakra, akik be-becsöngettek azokba a bérházakba, kis családi villákba, ahol a házmester, ill. tulajdonos nem teljesítette állampolgári kötelességét. Mert nem csak a nagyszombati feltámadási és úrnapi körmenetekre küldték ki a „figyelőket" – akiknek kötelességük volt másnap a látottakról, tapasztaltakról szigorúan jelentést tenni –, hanem ilyen további bizalmas feladatokat is szabtak a megbízható elvtársaknak.

A negyven év kommunista, internacionalista, kozmopolita ideológiája – mely gyakorlatilag csak az egyszínűt, abban is a vöröset kedvelte – megtette nemzetnevelő hatását.

A rendszerváltás után, amikor már nem volt kötelező a fellobogózás – az igazsághoz tartozik, hogy már a „gulyáskommunizmus" idején sem származott különösebb probléma a renitenskedők mulasztásai miatt –, amikor már csak a médiákon keresztül szépen kérték az épületek tulajdonosait a méltó ünneplésre, egyre kevesebben figyeltek ezekre a szabadságjogokat sértő felszólításokra. A „smicisapkázás" messze nem múlt el nyomtalanul, a lelkekben olyan tragikus torzulások következtek be, hogy mára már társadalmunknak csak kis részét érintik meg nemzeti jelképeink.

Talán van remény?! Talán valami elindult?! Külföldi utazásaim során tapasztaltam, milyen sok helyen lobog az illető ország, tartomány vagy város zászlója. Nálunk is egyre gyakrabban látni – különösen nyaralóhelyeken –, hogy nemcsak a külföldi húzza a sátrára, bérelt vagy vásárolt házára nemzeti lobogóját, hanem egyre több honfitársam nyaralóin lenget piros-fehér-zöld trikolórt a szél.

Kerületünknek, a főváros XI. kerületének is nemrégiben készült el ízléssel tervezett, művészi kivitelű zászlója. A környék közintézményein nagyobb ünnepeken már együtt látni az új lobogót a főváros, ill. a nemzet szél lengette jelképével.

Templomunkat Kismarty-Lechner Jenő tervei szerint építették, s a tervező a templom bejáratához egy-egy, akkor hatalmasnak számító zászlótartó oszlopot álmodott meg. Ez a két karcsú, obeliszknek ható oszlop, ég felé törésével az Istent kereső embert szimbolizálta, miközben még jobban kiemelte az épület szépségét.

Az ötvenkét évvel ezelőtti templomszentelési képeken jól látható a két oszlop, a hatalmas nemzeti színű keresztlobogóval. Az akkor igen nagy értéknek számító, két kilencméteres vörösfenyő faoszlopot kikezdte az idő vasfoga. A háború utáni sztálinista időkben leginkább csak vörös lobogót lehetett volna rájuk felhúzni, az meg igazán furán mutatott volna egy katolikus templom előtt. Így aztán többnyire zászló nélkül árválkodott a két oszlop mindaddig, míg a félig korhadt, elhanyagolt fát szép csendesen el nem távolították.

Elmúlt majdnem három évtized. Az új híveknek nem hiányzott, a régiek is lassan megszokták a hiányát. Csak baráti beszélgetésekben került esetleg szóba, ha a régi fényképek előkerültek a fiókokból. Hivatalos helyen az Albertfalvi Keresztény Társas Kör 1997 tavaszi közgyűlésén hangzott el először, hogy a két oszlopot eredeti helyén vissza kellene állítani. A tagság által egyhangúlag támogatott ötletnek megvalósítását csak az anyagiak hiánya akadályozta.

Idén a Szent Mihály-napi templombúcsú nagymiséjére érkezők tanúi lehetnek a két oszlop ünnepélyes felavatásának. Mialatt plébánosunk megszenteli az őszi szélben lengedező pápai és magyar zászlót, Kismarty-Lechner Jenő odafentről bizonyára jóleső mosollyal nyugtázza késő utódai jeles cselekedetét.

Sümegh László

Egyházközségünkben 1998. november 22-én 18 órakor
BÉRMÁLÁS
lesz.

Normandiai útinapló

Ha kedd van..., akkor ez a csodák napja

Újból felvirradt, ma már elhagyjuk Lisieux-t, elhagyjuk Kis Szent Terézke városát. Sokan gondoltuk úgy, hogy a tegnapi nap volt a zarándokút lelki csúcspontja, a mai pedig turisztikai csúcs: Mount Sant Michel. Végül valóban így alakult, de egy kis felhang beleszólt, mert sok, egyáltalán nem várt élményben lett részünk. De talán kezdjük az elején...

Reggeli után azonnal útnak indultunk első állomásunkra Caen városába.

Caen Franciaország és a nyugati világ gazdag történelmének egyik igen fontos városa, valamikor a XI. században Hódító Vilmos székhelye volt. Innen indult hódító útjaira, és 1067-ben megszerezte az angol trónt is, megalapítva a normann uralmat a szigetországban. 1087-ben halt meg és itt Caenben temették el, sírja a Szt. István templomban van.

Vilmos unokatestvérét Matildét vette feleségül, ezért egyházi átokkal is sújtották Engesztelésül feleségével ebben a városban két kolostort alapított, egyet a nők, egyet pedig a férfiak számára.

Először a hölgyek kolostorát látogattuk meg. A viszonylag szűk téren magasan emelkedik ki a kéttornyú gótikus templom. Belül jellegzetes francia gótika, magas mennyezet, hatalmas oszlopsorok. Itt temették el Matild királynét, Vilmos feleségét. Hatalmas, szinte tükörszerűen sima kőlap borítja a sírt, ami ma is itt látható. A templomhoz tartozó rendház hatalmas épületében ma kórház működik.

A következő színhely a városban a Vizitációs Nővérek kolostora volt, ahol aznapi szentmisénket celebrálta Lajos atya. Nem a felső templomban, hanem egy kis alagsori kápolnában kaptunk helyet. A nővérek az oltárra a boros ampolna mellé (amit egyébként üresen hagytak), egy literes üveg bort tettek, amiből jól láthatóan kihúzták a dugót ránk bízva, hogy a szentmisében mennyit használunk el belőle. Ilyet én még nem láttam, de észrevettem, hogy Lajos atya is elmosolyodott látván a flaskát. A meghitt hangulatú szentmise után a bejárat melletti kis kiállítást tekintettük meg, ami Kis Szt. Teréz és a kolostor kapcsolatát jelezte.

Innen a Szt. István templomba mentünk, ahol Hódító Vilmos sírja van. Nem jelentett újdonságot, hogy egy újabb impozáns gótikus templomot láthatunk (sokak szerint ez műemléki szempontból Franciaország egyik legér-

tékesebb temploma). A templomhajó közepén, a főoltár előtt helyezkedik el a díszes sír, kovácsoltvas rács veszi körül. Az érdekes belső világítás hatására nagyon szép a látvány, maradandó élményt nyújt.

Kicsit kiszaladtunk az időből, pont dél lett, és itt pontosan délben becsukják a templomokat. A felügyelő nem éppen „templomos módon" zavart ki valamennyiünket a templomból. A templomot megkerülve igyekeztünk a buszhoz, és innen „hátulról" látszottak a templom lenyűgöző méretei. Itt vált láthatóvá, hogy a templom elején látható két tornyon kívül több kisebb torony ill. tornyocska díszíti a hatalmas épületet. Talán megkockáztatom azt a megállapítást, hogy szebb látványt nyújtott hátulról, mint a szűk térről szemlélve a homlokzat. A rendház épülete szorosan simul a templomoldalához, ez a másik, a férfiak számára alapított kolostor. Ma a rendházban a polgármesteri hivatal működik, ez az épület a városháza.

Előtte a tér, szépen rendben tartva, emellett sétálunk el az autóbuszhoz. Indulunk a leginkább várt turisztikai célhoz: Mount St. Michele-hez.

Egész úton azon imádkoztunk, hogy ezen a napon szép idő legyen, utána azt sem bánjuk, hogyha a többi napon nem lesz jó az idő. Imánk teljes mértékben meghallgatásra talált: Itt Mount St. Michel-ben gyönyörű volt az idő. (Az is igaz, hogy sajnos a „kérésünk" második fele is meghallgattatott: ettől kezdve szinte minden nap zuhogott az eső.)

Szt. Mihály hegyét sokféleképpen szokták jellemezni, igen gyakran a „Nyugat csodájának" nevezik. Nem túl hosszú utazás után a busz megállt, és pár percre leszálltunk, mert a távolban már látszott úti célunk: Mount St. Michel. Úgy nézett ki, mint a gyerekkoromban otthon készített habcsók: alul szélesebb, kerek, felfelé fokozatosan csúcsosodik. Ez a sziklatömb 78 méter magasan emelkedik ki a tengerből. Nem is tudom szigetnek vagy félszigetnek, nevezzem? Történetét általában ismerik, e zarándokhelyet száraz lábbal is el lehetett érni a szárazföldről apály idején, de ha jött a dagály a tenger az árjárást eléntötte. Így ha a jámbor zarándok rosszul számolta ki az időt, vagy ha lassúbb volt a kelleténél, könnyen pórul járhatott, akár életével is fizethetett tévedéséért. Ismerve persze az emberi természetet, ez a veszély, ez a kihívás sok kalandor számára még vonzóbbá tette a zarándoklatot Mount St. Michel-hez. Ma már a két kilométeres távolságot egy betonút hidalja át, amin gépjárművel is akár a sziget lábához lehet eljutni. Ez azonban sokak szerint az apály-dagály „klasszikus" működését akadályozza, zavarja. Lebontását is tervezik, de ez nem megy máról-holnapra.

A kolostor alapítása a régmúlt időkbe nyúlik vissza. Talán a VIII. század elején él a parton egy Aubert nevezetű püspök, akinek egy éjszaka megjelent Szt. Mihály arkangyal. Kérte, hogy tiszteletére emeljenek kolostort a szigeten. Amikor a püspök felébredt, nem tudta eldönteni, hogy látomása volt-e vagy álmodott, így nem tett semmit. Ezután Szt. Mihály újból megjelent, de a hely-

zet az elsőhöz hasonlított. A püspök megint nem tudott dönteni, ezért arra kérte Szt. Mihályt, hogy jelezze valamilyen módon, hogy nem álmodott. Harmadszor az angyal fejbe kólintotta Aubert-t, aki számára most már világossá vált az égiek akarata.(Ennek szoborba öntött megjelenítése látható a kolostorban, bár ott a püspök fején egy húszforintos nagyságú lyukat ütött az angyal, amit a püspök nehezen élt volna túl).

Hamarosan meg is kezdődött az építkezés, amely több évszázadon át tartott, míg megközelítőleg elnyerte mai formáját. A kolostor és a templom egy része román-, később készült részei pedig gótikus stílusban épültek meg.

Már a 900-as években bencés szerzetesek éltek itt, és a kolostor egészen a XVIII. század végéig működött eredeti funkciójának megfelelően. A nagy francia forradalom idején ezt is elkobozták, és börtönné alakították át. Csak e század húszas éveiben kapták vissza a szerzetesek a kolostort.

A parkolóból a főbejáraton át lehet bejutni a városkába. Hatalmas a nyüzsgés, rengeteg az ember, bábeli hangzavar. Mintha egy bazárban lenne az ember. A hangulat viszont kitűnő. Mint minden turistákra épülő hely telistele vendéglátóhelyekkel, ahol ínycsiklandozó ételekkel, italokkal csábítják a vendégeket. Messze földön híres az itt készült omlett, melynek ősi technikáját, készítését meg is lehet tekinteni. Nagyobbacska sárgaréz üstökbe ütik fel a tojásokat (egybe belefér vagy száz darab), aztán kevernek hozzá dolgokat (ezt nem lehetett látni pontosan, de lisztet, sót és fűszereket biztosan), és kicsit félre teszik az asztalon. A konyha egyik oldalán vannak a tűzhelyek, ahol nagy fahasábok felett nyílt, félméteres, lobogó tűz ég. A szakács vesz egy palacsintasütőhöz hasonlatos eszközt (a tányérja vagy négyszerese a hagyományosnak, a nyele van legalább másfél méteres), és beletartja a lobogó tűzbe. Amikor átmelegedett tesz bele valamilyen zsiradékot, és azzal is melegíti egy kicsit. Ezután beleönti a kész tojásos masszát, és a lobogó tűz mögötti vaspárkányra helyezi, ami nyílván forró, és ott hagyja kb. egy percig. Újra kézbe veszi a nyelet, és most már az egészet beletartja a lobogó tűzbe úgy, hogy a lángok most már felülről is érik a masszát. A szakács mozgatja a serpenyőt jobbra-balra, amíg késznek nem ítéli. (A masszát nem forgatják meg.) A kész omlettet fatálra borítják, és elviszik. Innen már nem látszott a további út, de nem nehéz elképzelni, hogy egyenesen a vendéghez viszik fogyasztásra ki (egészben vagy feldarabolva).

Felfelé haladunk a szűk utcán. Jobbra-balra üzletek, mindenféle árukkal, kegytárgyakkal. Az egyik fordulónál kis templom áll. Ez a plébánia templom, bemegyünk. Itt látható a Szt. Mihály szobor másolata, melynek eredetije a kolostortemplom tornyának tetején forog (mint a szélkakas). Rövid nézelődés után elmondjuk hangosan imánkat: Szent Mihály arkangyal, védelmezz minket a küzdelemben... Többen meglepve ránk pisszegnek, hogy legyünk csendben, de rájönnek, hogy imádkozunk, és így már megértően bólintanak.

Tovább sétálunk felfelé, nemsokára elérünk ahhoz a ponthoz, ahonnan csak belépővel lehet tovább menni. Néhányan közülünk már elfáradtak, mondják is, hogy nem jönnek tovább, mert a java még hátra van. Való igaz, igencsak szép lépcsősor vár azokra, akik továbbindulnak.

Nekivágunk. Tulajdonképpen rosszabbra számítottuk. A „szakadék lépcső"-n megyünk felfelé, majd egy kis kiszögelés, egy jobb kanyar, és el sem akarjuk hinni, fönn vagyunk. A kilátás lélegzetállítóan szép. A távolban a part, szemben egy másik, a mienknél jóval kisebb sziget, és körös-körül a tenger. Mivel apály idején vagyunk, szépen látszik az a terület is, amelyet majd dagály idején elborít a tenger.

Bemegyünk először a templomba. A méretei, bár ehhez már lassan hozzászokunk, imponálóak. Körbesétálunk, rövid ima a szentségi oltárnál, és hamarosan egybeverődik a társaság, bár ez itt egyéni program. Elindulunk befelé a kolostorba. Először egy nagyon szép kerengőbe jutunk, amelyet a kolostor és a templom falai határolnak. Innen tényleg csak az eget lehet látni, és persze a torony tetején Szent Mihályt szobor formában. A kolostor belső összetétele, szerkezete is érdekes, eltér a megszokottól. Itt is megtaláltuk a refektóriumot. A dormitóriumot, a konyhát stb., azaz mindent, amit a középkori kolostoroknál mindig megtalálhatók. De ez a kolostor híres zarándokhely volt, így felkészültek vendégek fogadására is. Így két hatalmas helyiség állt a vendégek étezésének lebonyolítására, egyik az előkelőbbeknek (szépen és gazdagon díszítve), a másik a szolgáknak és a szegényebbeknek.

A három étkezésre alkalmas helyiség egymás fölött helyezkedik el, legfelül van a szerzeteseké, középen pedig az előkelő vendégeké. A három helyiség lépcsővel van összekötve.

Egy kis, sejtelmesen világított kápolnába értünk, ahol megálltunk egy kicsit, és Lajos atyával elénekeltük a Salve Regina-t.

Eljutottunk a szentély alá, ahol láthatók azok az oszlopok, amelyek tartják a templom eme részét. Ketten. hárman sem tudtuk, még összefogódzva sem körülölelni azokat. Vajon hogyan hozták ide, hogyan állították fel azokat több száz éve?

Láttuk a felvonó kerekét is. Egy-egy küllője volt akkora, mint jelen visszaemlékezés szerzője (esetleg a küllő kicsit soványabb volt), amiből következtetni lehet a felvonókerék méreteire.

Lassan sétáltunk lefelé. Szépen kezelt virágoskertek mellett vezet az út, és körülnézve a tenger látványa tárult szemünk elé. Csodaszép. Lassan elérkezett a búcsú ideje. Lesétáltunk a parkolóba és indultunk szálláshelyünkre. Úgy gondoltuk csodaszép nap volt. De -hála a Jóistennek- még nem volt vége az aznapi csodáknak

Már szemerkélő esőben érkeztünk meg Pontmain-be. Leraktuk a csomagokat a vendégházban, és indultunk megnézni a látnivalókat.

Pontmain ma is néhány száz lakosú kis falucska, hírét annak köszönheti, hogy a múlt században, 1871. január 17-én egyszer megjelent itt a Szent Szűz.

Akkoriban dúlt a francia-porosz háború, mérhetetlen nyomor volt nagyon sok kis falucskában, így Pontmainban is. A férfiak a háborúban voltak, nagyon nehéz volt az élet. A gyermekek egy pajtában dolgoztak, amikor kinéztek, hogy milyen az idő. A szemközti ház fölött megpillantották a Szűzanyát. Már tartott egy ideig a jelenés, amikor édesanyjuk vacsorázni hívta őket. Ők kérlelték, hogy maradhassanak, de a mama kérlelhetetlen volt. Vacsora után visszatértek és a Szűzanyát még ott találták. Több gyermek is jött oda, és ők is látták a jelenést. A Szűzanya tudtukra adta, hogy nemsokára véget ér a háború, és hazatérnek a férfiak. Ezután több alakban is megjelent, amelyeket később a gyerekek elbeszélése alapján meg is örökítettek szobor, kép, üvegablak stb. formájában.

Jellegzetes, amikor a Szűzanya mindkét vállán egy-egy álló kereszt van, vagy kitárt karral áll. A gyerekek mind látták a jelenést, és később különkülön azonos módon mesélték el és írták le a Szűzanya megjelenési formáit. Érdekes, sok felnőtt is odajött a gyerekek által mondottakra, de ők semmit sem láttak. (Milyen különös, hogy a Szűzanya sok-sok jelenésinél milyen fontos szerepet játszanak a gyerekek. Az Úr Jézus is mondta: Ha nem lesztek olyanok, mint a gyerekek....Gondolkozzunk el ezen!). Később megérkezett a plébános is. Egy darabig talán ő is bizonytalan volt, de igen helyes utat választott: híveivel imádkozni kezdett, és imával töltötték el az estét.

A jelenést néhány éven belül a püspök hivatalosan is elismerte, és a XX. század elején egy csodálatos bazilikát építettek a jelenés emlékére a „kék bazilikát".

A bazilika előtti téren a Szűzanya szobra, ápolt virágágyások, melyek a jelenés jellegzetes formái látszanak. A Szűzanya szobra a virágágyások között áll.

Belépve a bazilikába azonnal nyilvánvalóvá válik az elnevezés. A hatalmas oldalablakok mind kék színűek, így a beözönlő fény kékre festi az egyébként fehérszínű falakat. Szemben a főoltár színes festményei a jelenés mozzanatait ábrázolják. A két oldalhajó fölött hatalmas üvegablakok, benne sok kis üvegkép. Az egyik ablak a „Loretói litánia" a másik pedig a „Jézus Szíve litánia" szövegének képi megjelenítése.

Sokáig bolyongtunk benn a bazilikában, aztán kinn a téren, és bementünk a pajtába is. Minden úgy van itt, mint annak idején. Ha kitekintünk a pajta ajtaján, ma egy kis Szűzanya szobor áll azon a helyen, ahol a Szűzanya megjelent. Így mintha mindennap köztünk lenne.

Hiszen köztünk is van. Deo gratias.

Madaras Gábor

170 éves Albertfalva első iskolája

Ezzel a címmel nyílik kiállítás az ALBERTFALVI HELYTÖRTÉNETI GYŰJTEMÉNY ÉS ISKOLAMÚZEUM-ban az ALBERTFALVI NAPOK keretén belül. Hagyomány már a múzeum életében, hogy ezen alkalommal minden évben kiállítással tisztelet a múltnak, idézi fel annak emlékeit.

Albertfalva első iskolája az idén 170 éves! Úgy gondolom, hogy az országban nem sok iskola van, mely hasonló születésnappal rendelkezik. Az 1828-as évszámmal először az Albertfalvi Plébánián lévő CANONICA VISITATIO-ban találkoztam. Ennek ismeretében ünnepelték meg az iskolában 1958-ban a 130 éves évfordulót is elődeink. Kutatásaim során már több helyen találkoztam az 1828-as dátummal. Több lexikon, újságcikk, leírás is megemlíti Albertfalva történetének leírása során. Valószínű, hogy a CANONICA VISITATIO írója is innen származtatta a dátumot. E tényt erősíti meg az is, hogy az első tanítónak, Vodicska Vencelnek ma is élnek Albertfalván leszármazottjai, akik írásos dokumentumokkal tudják igazolni az iskola meglétének tényét. Sőt a legújabb kutatások még arról is említést tesznek, hogy 1828 előtt is folyt a faluban – a mi értelemben vett oktatáshoz hasonló – tanítás. Az azonban nem tekinthető önállónak, hiszen a falu Promontóriumhoz való kötődése kizárta a teljes függetlenséget.

A Petőfi Sándor Általános Iskola 1978. május 13–16-ig ünnepelte meg a 150 éves évfordulót. Az ünnepi megemlékezések ugyan erre a négy napra sűrűsödtek össze, de az egész évet jubileumi évnek tekintettük. Szerencsénk volt a szerencsétlenségben, hogy 1973-tól 1978-ig, azaz a felkészülés évei egybeestek Albertfalva Fő utcájának lebontásával. Tanulóink felosztották maguk között a területet, és minden házat átkutattak az értékes leletekért. Ezen öt évig tartó gyűjtés teremtette meg a mai múzeum alapjait. Így válhatott az iskolamúzeumnak induló elképzelés helytörténetivé. Ez indította el a munkát, melynek a vége az lett, hogy ma már Albertfalva igen tekintélyes helytörténeti gyűjteménnyel rendelkezik. A múzeum megjelenik az interneten, a kerületi médiákban, az országos múzeumi lapokban stb.

A 170 éves kiállítás előkészületei még májusban elkezdődtek. A húsz éves iskolatörténeti tablókat mind szétszedtük, hogy fel lehessen azokat újítani, valamint ki lehessen egészíteni a húsz év alatt összegyűlt anyaggal. Így a tablók – 28 darab – felfrissülve, kiegészülve várják a látogatókat. Tartalmukban az 1828 és 1978 közötti időszakot idézik fel régi fényképek, bizonyítványok, igazolások, oklevelek, emléklapok, kitüntetések, visszaemlékezések, anyakönyvek stb. formájában. Külön aktualitást ad a kiállításnak, hogy Balog Gizella, Albertfalva egyik nagy pedagógusa az idén lenne száz éves. Az ő szellemi hagyatéka mind a múzeum birtokába került, így az is bemutatásra kerül. Sikerült kideríteni, hogy

az iskola egyik igazgatójának a leánya Szepessy Emma él, jó egészségnek örvend és 1996 november 12-én ünnepelte 100 éves születésnapját. Meghívónkat neki is elküldtük. Ugyancsak kiderült, hogy iskolánk egykori tanulója, Déry Gabriella, aki híres operaénekes, az Operaház örökös tagja, Balog Gizella tanítóméni tanítványa volt, első osztályos korában. Felvettük vele is a kapcsolatos és megígérte, hogy részt vesz a kiállítás megnyitásán.

Az írásos és képanyag mellett természetesen más tárgyak is kiállításra kerülnek. Látható lesz sok iskolakönyv, tanulói rajz, füzet, régi bizonyítványok, kézimunkák, taneszközök, egy múlt századból való iskolapad, tanuló gyalupad, állványos számológép, régi tanulói táskák, a vetítő elődje, applikációs táblák szintén a múlt századból, palatábla szivaccsal, mint az írófüzet őse, az iskola első rádiója, televíziója, lemezjátszója, magnetofonja, fizikai kísérleti eszközök stb.

A kiállítást főpróbának, előkészületnek tartjuk az öt év múlva megrendezésre kerülő 175 éves évfordulónak. Fel szeretnénk hívni mindazok figyelmét, akik elszármaztak Albertfalváról, hogy itt gyűjtjük a régi emlékeket. Szeretnénk, ha azok a múzeumba kerülnének, mielőtt leszármazott nélkül, örökös nélkül távozik el valaki közülünk. A múzeum megőriz minden ide kerülő tárgyat, leltárba kerül az, azaz az idő végezetéig megmarad. Jól eső érzés, hogy sokan látják ezt így és egy-egy ilyen kiállítás megmozgatja az embereket. Ezt bizonyítja az a tény is, hogy a múlt héten Amerikából kaptam eddig ismeretlen fényképeket olyantól, aki szintén iskolánk tanulója volt néhány évtizeddel ezelőtt.

Írásommal kedvet kívántam ébreszteni az érdeklődőknek, jöjjenek el minél többen a kiállítást megtekinteni, mely december végéig lesz nyitva minden kedden és csütörtökön 16 és 18 óra között.

Beleznay Andor

Hagyományőrzés és népművészetre nevelés

„Nincs tarkább virág és változatosabb gyümölcs, mint amit a nép művészetének ágai adnak.
De azok az ágak mind egy gyökérbokorból nőnek s bármit próbálnak beléjük ojtani, változatlanul a türelem, az igazság egyösszetételű – mert már ott a mélyben is nemzetközi – fzeit és nedveit: tápanyagát kínálják."

[Illyés Gyula]

Minden nemzedéknek kötelessége megismerni azt a „láthatatlan szervező erőt, amely a legrégebbi időkben az emberiség fennmaradásának egyik fontos feltétele volt, hisz csak a hagyományok révén őrizhető meg az a tudás, tapasztalat, amelyet elődeink felhalmoztak".

A néphagyomány közösségi magatartás – cselekvés, viselkedésmód, illemtan is, erkölcsi kódex, íratlan törvény, művészet, költészet, színjátszás, mítosz és mágia egy szerre.

A természet változásainak élményekkel telitett megfigyelése olyan fontos összefüggéseket tár fel a gyermeki gondolkodásban, amivel a szokásos ismeret-átadási módszerek nem versenyezhetnek. Az a pedagógusok feladata, hogy lehetőséget adjanak a nyitott környékbeli kultúra sokrétű gazdag hagyományaiból. Minden óvodának, iskolának oktató-nevelő munkájában kiemelt helyet foglaljon el a néphagyományok őrzése, ápolása, felelevenítése, és minél nagyobb teret kapjon e tevékenység.

A tevékenységek ne elszigetelten működjenek, és vonják be a különböző csoportokat. Így jobban megismerik egymást, fejlődik, erősödik a közösségi szellem és magyarság tudatuk is. Ez azért is fontos, mert a lakótelepi környezet nem kedvez a hagyományőrzésnek. Sok szülő a gyermekek élménybeszámolóján keresztül ismerkedik meg a jeles napok jelentős részével. Figyelembe vesszük az Albertfalvi környezetet, a helyi adottságokat, a családok szokásait, óvodánk vonzáskörzetének hagyománytöredékeit. Ahhoz, hogy a gyermekek életébe a népszokásokat be tudjuk építeni, megkíséreltük valamilyen ismeretanyaghoz kapcsolni a jeles napokat. Az évszakok váltakozása bizonyult ehhez a megfelelő keretnek. Nem színpadszerű cselekményes látványra kell törekednünk, hanem tartalmas néphagyományok és szokások megtartására és gyakorlására Csak úgy válhat a gyermekek számára igazi élménnyé, ha azok, akik kapcsolatba kerülnek vele, átélhetik az újraalkotás, újrateremtés szépségét. Csak így tudjuk tovább vinni népköltészeti alkotásaink derűjét, igaz hitét, díszítőművészetünk letisztult szépségét, a természetes anyagok értékének újbóli felfedezését, táplálkozási szokásaink ésszerűségét, néptáncaink méltóságát, mindazokat az értékeket, amelyek ismeretében gazdagabb és boldogabb lehet az életünk.

A népi kultúra tárgyai, a népköltészet alkotásai a gyermekek érzelmein át épülnek be ízlésvilágukba, és alapozzák meg magyarságuk „kulturális anyanyelvét".

Helyi adottságainkat, lehetőségeinket figyelembe véve alkottunk egy *„hagyományőrző kalendárium"*-ot, amely tartalmazza a hagyományainkat, ünnepeinket, jeles napokat. A szülők ezt nagyon szeretik, és örülnek ennek a kezdeményezésnek. A népszokásokhoz fűződő, az óvónő által elmesélt történetek hatást gyakorolnak a gyermekek erkölcsi ítéleteinek alakulására. magatartáskultúrájára, viselkedésmódjára A néphagyományőrző szemléletben nevelt gyermekek érzelmileg gazdagabbak, értelmileg fogékonyabbak, biztonságérzetük nagyobb. A hagyomány azonban nem csak köt és kötelez, hanem a társadalom fejlődésével változik is.

A civilizáció előrehaladásával a megtartó hagyományok általában gyen-

gülnek, egyes helyeken el is tűnnek. Legerősebben és legtovább a paraszti közösségek őrzik meg hagyományos életmódjukat, és ezzel a magyar népi kultúra értékhordozójává is válnak.

A népköltészet alkotásai a nép körében keletkeztek, szájhagyomány utján éltek és terjedtek. Éppen ezért a gyermekeknél a népi mondókákat, népi játékokat, gyermekdalokat, a népmeséket, szólás-mondásokat, rigmusokat használjuk.

Rendszeresen tartunk is a „kalendáriumban" betervezett hagyományokat. E hagyományokba az anyukákat is bevonjuk. Advent idején együtt készttettünk természetes anyagokból csillagokat, angyalkákat. Húsvét idején a nagyböjtben nem tervezünk különböző olyan programot, amely ebben az időszakban nem ildomos.

Itt szeretném felsorolni, melyek azok a programok, amelyek a hagyományőrzésben nagy szerepet kapnak.

ŐSZ	TÉL
Szüret	Mikulás – Karácsony
Mária nap	Luca napi alakoskodás
Orsolya nap	Búzaültetés
János nap megemlékezés	Szülőkkel együtt adventi koszorú készítése, mézeskalácssütés
Mindszent-napi	Pásztorjáték, Vízkereszt
Vendel-napi	Gyertyaszentelő, Farsang
Albertfalvi napok	Balázsáldás
Szent Mihály-napi búcsú	

TAVASZ

Böjti időszakról beszélgetés (azok a gyerekek, akik bibliaórára járnak, elmondják, mit tanultak), Virágvasárnap, Nagypéntek, Húsvét, locsolkodás

Gergelyvárás	iskolába hívogató	Múzeumlátogatás
Bábszínház	Pünkösd	Pünkösdikirály-választás

Mivel a mese, a vers (az anyanyelvi nevelés és irodalmi nevelés) szerves része az óvodai élet minden mozzanatának, a nevelés egész folyamatának, fontos feladatunknak tartjuk a könyvek megszerettetését, tiszteletét. Egyszóval az olvasóvá (igényes olvasóvá) nevelést. Ennek érdekében rendszeresen járunk a Szabó Ervin könyvtárba. Minden gyermek tagja a könyvtárnak, és háromhetente megyünk és hozunk ki könyveket, így a gyermekek elsajátítják ezt a lehetőséget is, főleg azok a gyermekek, akiknél kevés könyv van a családban. Így a gyermekek elsajátítják ennek az ismeretszerzési lehetőségnek az írott és íratlan szabályait.

„A könyv csodálatos utazás a múltba és a jövőbe." [Jókai Mór]

Gedeon Sándorné

In memoriam Bankó András

A pozsonyi Ghýmes együttes koncertje elé

A templomi búcsú mindig egy kicsit visszatekintés is. Egy fohász a templom védőszentjéhez, röpke gondolat arról, hány éve is áll a templom, és milyen is volt (lehetett) a fölszentelés. Na és persze családi mulatság is, céllövölde, vursli, kaleidoszkóp. Vagy manapság már inkább aszfaltrajz-verseny, kerékpáros ügyességi verseny, térzene. Múlt és jelen tettenérése egyetlen pillanatban, hagyomány és jelenvalóság találkozása pár óra erejéig.

Az Albertfalvi Keresztény Társas Kör a „Mi Családunk" Egyesületével és az Albertfalvai Polgárok Körével karöltve iparkodik a Szent Mihály-napi búcsúra olyan programokat összeállítani, amely a forgatagnál, a kellemes együttlétnél, a jó ízű falatoknál többet nyújt. Amire vissza lehet emlékezni évek múltán is, tehát ami szellemi hagyományt teremt vagy ápol tovább. Ilyen elképzelések megvalósítása jegyében szeretnénk meghívni az Olvasót szeptember 27-én vasárnap délután 3 órára a pozsonyi Ghýmes együttes koncertjére.

A zenekar története több mint tíz évvel ezelőtt, 1984-ben kezdődött a Nyitrai Tanárképző Főiskolán, ahol a diákévek vidámságát, gondtalanságát és persze pimasz humorát 4–5 fiú a zenéléssel próbálta kifejezni. Figyelem, nem diszkóba jártak, nem RAP-et hallgattak, hanem *hangszereket vettek a kezükbe*. Eleinte saját maguknak játszottak a saját maguk szórakoztatására. Aztán mások is meghallották a muzsikát, hallgatóság gyűlt köréjük, s nekik a közönség számára is volt mondanivalójuk. Kezdetben autentikus magyar népzenét játszottak, jártak gyűjtő utakon, elsősorban a Felvidék archaikus dalkincsét kutatva. Nevük is innen származik: Ghýmes [ejtsd: Gimes] egy kis falucska a Felvidéken, közelebbről a Zoboralján. Első nagylemezük még ezeknek a gyűjtött daloknak a legjavát mutatja be. Aztán – ahogy az az emberek életében lenni szokott – ami eladdig biztonságos fogódzó volt, az lassan áthágandó korláttá lett. Szűknek érezték a népzene adta kereteket, kevésnek azt, hogy „a nép" által költött muzsikát, tájegységek dialektusait játszák csak, mára, többre, saját szerzeményekre vágytak. Lassan kialakult a hamisít(hat)atlan Ghýmes stílus, önálló útra léptek.

A népzenei hangzást megőrizték, az együttes fölállása prímhegedű (Szarka Tamás), nagybőgő (Szarka Gyula), kontra (Buják Andor), duda (Buják Krisztián), cimbalom (Pukkai Attila – neki nincs az együttesben játszó testvére). Ám ezeket a hangszereket kiegészítették olyan egyéb zenei eszközökkel, mint a szintetizátor, szaxofon, lant, gitár, nagydob. Például *Üzenet* című első CD-jük címadó dalához, a *János bácsi, dudáljon kend*-hez modern, jazzes hangzású improvizatív betétet írtak, így egészen különleges zenei hatást értek el, és még azok számára is vonzóvá tették ezt a huncut, jókedvű dalt, akik egyébként idegenkednek a népzenétől. Zenei anyanyelvük tehát változatlan maradt, magyar gyökerekből táplálkozik, de a játszott zenei stílus sokré-

túbbé vált. Foglalkoznak régizenei feldolgozásokkal, példaként a Debreceni Szappanos János dala alapján készült *Katonák köszöntése* című számukat említhetném, vagy Tinódi Lantos Sebestyén *Tudjátok magyarok*-ját, esetleg Balassi Bálint *Azért ne bánkódjál* című dalának feldolgozását. Vannak versmegzenésítéseik (József Attila – *Koldusok*; Weöres Sándor – *Majomország, Hej, de igen nagy kár*; Ady Endre – *Ifjú szívekben élek)*, népzenei földolgozások, népzenei dalszövegek feldolgozása, és vallásos tárgyú, istenes verseik is *(Kis karácsonyi ének, Új esztendő, Jézus ágyán)*. Legutolsó CD-jükön (amely ez év júniusában jelent meg) pedig a magyar zenei múlt olyan ősi rétegeihez nyúlnak vissza, amely a honfoglalást is jóval megelőzi, így a *Rege* nemhogy archaikus, hanem egyenesen atavisztikus melódiák gyűjteménye. (A koncert ideje alatt egyébként az együttes CD-i korlátozott számban megvásárolhatók és – igazi vásárfia gyanánt – dedikáltathatók és haza is vihetők!)

Külön említést érdemel az együttesnek az a törekvése, amivel a gyerekeket, az ifjúságot akarja megnyerni a muzsikának, a zenei anyanyelv ügyének. *Bennünk van a kutyavér* című CD-jük kizárólag gyermekdalokból áll, de a felnőtteknek is remek szórakozás. Ahogy az sem mindegy, hogy a vasárnapi ebédet csorba tányéron, vagy nemes porcelán étkészleten szolgálják-e fel, úgy az sem az, hogy a kicsinyek vagy kiskamaszok milyen zenei tálalásban találkoznak először a nekik szóló dalokkal. A *Bennünk van a kutyavér*-t a gyerekközönség végigénekli az együttessel a *Kis kacsa fürdik*-től a *Hopp Juliska, hopp Mariská*-ig, és bár a gyerekek cseperedvén bizonyára el fognak menni majd diszkóba is, legalább megadatott nekik a választás lehetősége. Nemcsak azt hallották életüknek ebben a rendkívül fogékony korszakában, amit a médiák, a gyorsséttermek és az üzletközpontok hangszórói sulykolnak beléjük, hanem néhányukat talán megérintette a minőség és a magyarság szele is.

Hogy szeptember 27-én mit fog játszani a Magyarországon sajnálatosan kevesek által ismert Ghymes zenekar, az maradjon egyelőre titok, legyen meglepetés. Mindenesetre kicsiknek és nagyoknak egyaránt kívánok emlékezetes családi délutánt, érzékeny füleket és kellő nyitottságot ennek az első hallásra tán kissé szokatlanul csengő, de rendkívül igényes, közép-európai gyökerű, „a miénk" hangulatú zenének a befogadásához.

Bankó Ágnes

Kolorádó

A gépkocsivezető összerezzent. Őrületes sebességgel húzott el balról valami luxusgép a szakadó esőben, a pocsolyás úttesten mintha két csatakos szárnyat vont volna maga után, minden hátramaradó járművet beterített vele.

– A nénikéd! – morogta a pilóta, míg cigijét elnyomta, s annak próbált örülni, hogy a jobb oldalon szellőztet. Ekkor ott is elszáguldott egy vízfüggönyös hurrikán, fél vödörnyi áldást löttyentve az autó utasterébe.

– Ezek meg vannak húzatva! – méltatlankodott magában. Más ember örül, ha kilát az ablakon, gondolta, míg a törlőkarok kapcsolóján próbált állítani, hogy sűrűbben lapátoljanak, ezek meg itt üldözési versenyt rendeznek.

Mióta beért a városba, egész más vezetési tempóra kényszerült, percenként

szükségessé vált valamilyen manőver. Az autója mögé kapcsolt utánfutó is óvatosságra intette, az útviszonyok még inkább. Azt nem bánta, hogy megázik a szállítmánya, vizes krumpli többet nyom, csak amikor árusítja, akkor ne essen! Otthon, a falujában házhoz jönnek a nagykereskedők, de amiért ott húszat fizetnek, az a fővárosi piacon hatvanat-nyolcvanat ér. Hát annyira én se vagyok hülye gyerek, szövögette terveit Lajos, a gépkocsivezető, hogy ne tudnám ötvenért elpattintani...

Mire a lakótelepre ért, elállt az eső. Nem kellett soká tekeregni a számtalan egyforma ház közt, az utánfutós Dacia lehorgonyzott egy ABC-bolt előtt. Lajos kicsit bátortalanul tűzte ki a táblát, hogy ötvenért méri a burgonyát, de hamarosan sorban álltak a népek, így megnyugodott. Írhatott volna ötvenkettőt vagy ötvennégyet is...

Délelőtt elfogyott a java, délután már nehezebben kopott az a két-három zsák. Lajos el-elcsászkált a kocsitól, hol árulhatna még, nincs-e a közelben kiskocsma, ahol kezet moshatna... Akkor két hölgy jött az utánfutóhoz, az egyik egy kis bevásárlókocsit töltött meg, a másik meg akarta venni a maradék két zsákot, házhoz szállítással együtt. Remek, bólintott rá Lajos, ott kezet is mosok..., sőt, ki tudja. Beültette az asszonyt, vidáman indított a maszatos ablak mögött. Búcsúzóul még kilesett valami utcanév után, hogy legközelebb is ide találjon: Kolorádó út – állt a forgalmasabblik fölött.

A hölgy nem lakott messze. Jól fizetett, a kézmosásba is beleegyezett, de nem kávéztatta, teáztatta, süteményeztette a férfit. Legalább időben hazaérek, suhant át Lajoson, s indult is. Pár sarokkal arrébb járt, amikor észrevette, félrefarol az utánfutó, lyukas a jobb kereke. Lehúzódott, előkeresgélte a szerszámokat a kerékcseréhez. Ahogy végzett, lódult is tovább, ám percek múltán megint észrevette a rendellenességet. A pótkerék is ereszt, pedig ilyen nála nem fordulhat elő! Ez valami bosszú, ez itt a zöldséges maffia erőfitogtatása, nődögélt a rém Lajos képzeletében. Az ácskapocs-verte lyukról, amit a gumiköpenyen talált, az is eszébe jutott, hogy a következőt talán a hátába kapja.

Meg tudta csinálni a kereket, s közben lecsitította az ész bakugrásait; egy kis engedély nélküli krumpli-árusításból még nem kell gerillaháborút pumpálni. Pedig hogy utálta a kereket saját erővel fölfújni, most viszont azzal vigasztalódott, hogy üres a plató, tehermentes a tengely, takaros a bevétele – végül akár rá is gyújthat.

A második útjára jobban fölkészült; teherautóval jött s két cimboráját is elhozta, ne kelljen olyan soká sorban állni senkinek. Az ABC-nél csak röviden időzött, már kora délután elindult az utcákon: »Tessék az olcsó burgonyából!«, s hosszasan dudálgatott hozzá. Itt is, ott is megállítgatták, a házak közelében többen vettek egész zsákkal, a segítők lecipelték a pincéig: jól ment a bolt. Lajos elégedetten a szájába tolt egy cigit, amikor haragos női hang tudatta vele, hogy tűnjön el a telepről. A vezetőnek se kellett több, kiugrott a fülkéből és szembe vele!

– Maga ne magyarázzon itt nekem – s élvezte, ahogy a bagó minden szótag ütemére külön táncmozdulatot tett, mintha egy megállás nélkül fenyegető mutatóujj lenne. A nő közben behátrált az üzletébe, a férfi utána, azonnal a krumplit kereste s a konkurens árat.

– Ez magának burgonya?! – förmedt az eladóra a bogaraktól tarka halmok láttán. – Ezt a szemetet akarja elsózni hatvanért és csodálkozik, hogy nem kell a kutyának se?!

Az asszony beijedhetett, nyávogós hangon folytatta.

– Ha maga is bérleti díjat fizetne, meg kereskedelmi adót, meg ilyen hozzájárulást, meg olyan illetéket, magának se jönne ki hatvan alatt. Szép krumpli volt ez, higgye meg, csak a fölét az éttermes elvitte.

– Ha ez bogaras, akkor az is bogaras, amit az étterem kapott, engem ne palizzon be! Verseny van! Nekem is megemelték a raktározási díjat, úgy és ott már nem éri meg. Lássa be angyalom, mindenki annyit kér, amennyit nem röstell, s amennyit még megadnak neki. Úgyhogy nem megyek sehová, szerezzen szebb krumplit, mint az enyém!

– Kihívom a…

– Kit?… – fordult vissza magabiztosan, hisz rendőr ezzel nem foglalkozik, a közterület-felügyelő sose ér rá, másnak tán nem is hatásköre. Szóval?

– Ez akkor is tisztességtelen, én évek óta küszködök itt a vásárlókért, maga meg csak úgy idejön és meglop! Keressen másik lakótelepet!

– Megfontolom; lassan úgy is kimerül az itteni kereslet. De addig is, ha rám hallgat, úgy írja ki, hogy:

SOLANUM TUBEROSUM: ennyi meg ennyi kilója,

LEPTINOTARSA DECEMLINEATA: annyi meg annyi darabja,

akkor minden vevő tudni fogja, hogy a hatvanból mennyit ad a krumpliért s mennyit a bogarakért. Na, viszlát! – s végre alágyűjtott a fickándozó cigarettának.

Sötétedett, s éppen kiértek volna a teherkocsival a városból, amikor egy tizenöt-húsz év körüli Mazda – persze a Nissan sem zárható ki – bevágódott a jármű elé s kezdte leszorítani. Öt markos legény ugrott ki belőle, három körülvette a kocsiszekrényt: nem ajánlották, hogy bárki kiszálljon. A másik kettő előbb a platót böngészte végig, „itt egyetlen darab krumpli sem maradt", aztán a főnök határozott, „akkor az üzemanyagot!". Az egyik figura indult is a kocsijukhoz csőért, kannáért, a másik feszítővassal vette le az üzemanyagtartály fedelét s egy ügyes mozdulattal megkezdődött az átfejtés.

– Csalódtunk bennetek! – affektált a főnök. – Mintha megloptatok volna minket. Úgyhogy nem szabad zokon vennetek, ha egy kis kárpótlással élünk.

– Üres – jelentette a tanknál álló. Cihelődtek. – Többet meg ne lássunk titeket a telepen! – kiabálták búcsúzóul, s fél perc múlva hírük-hamvuk sem volt. Lajos megrázta a fejét, mint aki rosszat álmodott.

Utóbb a vezető a fővárosiakhoz fogható legényekkel ültette tele a Dáciát – habár a krumpli vetéséhez jobban értett –, így az autó feneke szinte a földet súrolta. Nem akart sokat árusítani már a Kolorádó út környékén, tényleg másik lakótelepre kell bevennie magát, ha nagyobb tételekben szeretne megszabadulni a portékájától. Viszont megfutamodni sem óhajtott, sőt, különös ötlete született.

– Tessék az olcsó krumpliból! – harsogta, s bízott benne, elég fürgén eltűnhet, ha jönne a „maznissanda". Tévedett. Az egyik szűkös mellékutcába fordulva hirtelen fölbukkant az öt markos, dorongokkal fölszerelt ember – nem tudott kitolatni az utánfutóval. Lajos társai akáckarókkal készültek, hegyezett végük veszedelmesen hatott. Az egyik telepi meglódította bunkós botját, s a motorház-tető vagy a szélvédő felé sújtott. Lajos hárította az ütést és rákiáltott:

– Várjunk csak egy percet, mielőtt pár tízezer forintért agyonvernénk egymást! Van olyan köztetek, aki üzlettárs a zöldségesben?

Ketten jelentkeztek, a főnök-hangú, meg az öccse.

– Mennyiért veszitek azt a szemetet, amit a boltban láttam?

– Negyvenötért.

– Annyiért én is odaadom, bogár nélkül.
– Negyven és már visszük is.
– Negyvenhárom az utolsó ajánlatom...

Aztán lassan-lassan negyvenkettőben megegyeztek. Együtt pakolták le az árut a zöldséges nőnek, s betértek a közeli kiskocsmába, áldomásra. Lajos vitte a szót:

– Akkor te ilyen cégvezető-féle vagy?

– Persze, a Kolorádó BT. beltagja.

– Ez ötletes, hogy a bogarakról nevezték el...

– Még egyszer ezzel jössz, leütlek – indulatoskodott a főnök.

– Tudod, mit kéne? Téliesíttetni a zöldséges bódét, fagymentesre szigetelni. Nem most kéne eladni a krumplit, amikor csak hatvan-nyolcvanért megy el, hanem majd télen, amikor százat is megadnak érte. Vagy százhuszat!!!

S kezdték átszervezni a Kolorádó BT-t, hogy hány kültag lehet, és a beruházást ki fedezze, és a krumpliért mennyi előleg jár... – így tovább.

– És az éttermes mit szól majd? – töprengett a főnök.

– Mi köze hozzá?

– Hát a zömét ő lesz kénytelen nyolcvan helyett százhúszért megvenni...

– Ha nem tetszik neki, keres olcsóbbat.

– A fél kerület a kezében van, ez nem úgy megy nála. Igyekszik mindenre fölkészülni, hogy ne érjék váratlan helyzetek. Két egyforma márkájú kocsija van, már az alkatrészek miatt is; az egyik rendes limuzin, a másik cabriolet.

– Oké, az egyik alulról ázik be, a másik fölülről, czek a vendéglátósok szeretik megjátszani a nagyfiút, de nem kell beijedni tőlük – érvelt Lajos. – Akkor benne vagytok a téli buliban?

– Benne – bólintott a testvérpár.

Egy hét múlva megkezdődött a zöldséges bódé átalakítása, két hét múlva kész is lett. Lajos, amikor leszállította az árut, meglepetésül új cégért festetett. A gyönyörű Colorado-i táj fölött a cég neve fekete csíkos betűkből rajzolódott elő, csak az „O" formák szelvényezettsége keltett gyanút, mert azok a tíz-tíz stráffal leginkább a burgonyabogárra emlékeztettek. Nem is engedték lecserélni a régit.

Aztán eltelt újabb pár hét, egyik nap föltörve találták a bodegát. Kirámolták az egészet, a zöldségárusnő szerint az éttermes „szureteltt". Lajos döbbenetére a többiek úgy látták, nincs mit tenni, még a tettenérés sem bizonyít semmit az éttermesre – olyan kapcsolatrendszere van!

– Nem tudsz kitörni! – oktatgatta a főnök öccse. Ott a Dáciád; egy vagyont rákölteszt, hogy üzemben tartsd. Ha az az összeg egyszerre rendelkezésedre állna, egy jobb nyugati kocsit is vehetnél kis fogyasztással, kevés szervízigénnyel. De bele vagy kényszerítve, hogy a Dáciával élj és sose vehess mást: kész a kasztod!

– Ez van az üzletben is – vette át a szót a báty. – Te, ő, én olyan tégelybe lettünk belenyomorítva, ahol csak ilyen piti haszonnal szabad dolgozni. Ha föllázadsz, megbüntetnek.

– Na ne! Ez nem az a világ, amit nekem el kellene fogadnom... Akkor inkább olyan helyen ütök tanyát, ahol rendesen megfizetik a rendes munkát.

– Ugyan, hová gondolsz? – sóhajtott az asszony.

– Akár Colorado Államig elmegyek. És magzataimat eltérítem ettől az országtól.

Bankó András

ALBERTFALVI NAPOK 1998.

Szent Mihály-napi búcsú

Szeptember 20. vasárnap

18 óra: Hangverseny a Szent Mihály Plébániatemplomban, Orgonán Ella István, trombitán Geiger György játszik.

Szeptember 24. csütörtök

18 óra: Hangverseny a Szent Mihály Plébániatemplomban, Don Bosco Katolikus Általános Iskola műsora. 18.[30]. Szakály Ágnes cimbalommművész

Szeptember 25. péntek

15 óra:
- Kosárlabda bajnokság az általános iskolák leány csapatai között,
- Labdarúgó bajnokság az általános iskolák fiú csapatai között,
- Szimultán sakkverseny általános iskolás korúaknak,
- Asztalitenisz verseny az általános iskolák vegyes csapatai között

A versenyek helye: a Petőfi Iskola tornaterme, ebédlője, aulája és udvara.

18 óra: Disputa Albertfalváról – közéleti fórum az Albertfalvi Közösségi Házban (Gyékényes utca 45-47.)

Szeptember 26. szombat

10 óra: Albertfalvai futóverseny, start: a Petőfi iskola elől,
útvonal: Kiskőrös–Szatmárhegy–Kondorosi–Érem–Albertfalva–Pentele utca

11 óra:
- Kerékpáros ügyességi verseny V–VIII. osztályosoknak,
  Helye: Pentele u.
- Aszfaltrajz-verseny óvodás és alsó tagozatos gyerekeknek, a Don Bosco Iskola betonpályáján.

15 óra:
- Kiállítások megnyitása és az Albert herceg díj átadása
- 170 éves Albertfalva első iskolája és az Albertfalvi Alkotók Fórumának bemutatkozása
  Helye: Albertfalvi Helytörténeti Gyűjtemény és Iskolamúzeum (XI. Pentele u. 8.)

15.45 órakor: Előadás Albertfalva társadalmáról a Don Bosco Katolikus Általános Iskola ebédlőjében. Előadó: Virt László.

15.30 órakor: Giovannini Kornél Adjon Isten! c. bábelőadása gyermekeknek
A belépés díjtalan! Helye: Albertfalvi Közösségi Ház, Gyékényes utca.

19.30 órától: Albertfalvi Bál a közösségi ház színháztermében
Táncverseny, tombola, büfé, fellép a Perspective együttes.

Meghívók
a rendező egyesületeknél és a közösségi ház portaszolgálatánál igényelhetők.

Szeptember 27. vasárnap

9.45 órakor: Zászlótartók megszentelése
Térzene
10.00 órakor: Ünnepi szentmise a Szent Mihály Plébániatemplomban.
A szentmisét mondja: dr. Verbényi István plébános, protonotárius kanonok.

A piactéren felállított szabadtéri színpadon egész napos folyamatos program:

- a Mérei Ferenc Általános Iskola műsora,
- néptáncosok,
- bohóc,
- jazzbalett,
- bűvész.

15.00 órától: Fellép • a pozsonyi Ghýmes együttes és
• a BEATORLÓK
(Rossz idő esetén a Gyékényes utcai Közösségi Házban.)

18.45 óra: Záróhangverseny a Szent Mihály Plébániatemplomban,
a Petőfi Sándor Általános Iskola és Gimnázium műsora.

Az Albertfalvai Vöröskereszt a Bükköny utcai klubhelyiségében
szeptember 27-én
egész napos véradást szervez és ingyenes cukorszint, koleszterin, vérnyomásmérésre várja Albertfalva polgárait.

A műsorokhoz nagyon jó szórakozást kívánva mindenkit szeretettel várnak a rendező egyesületek:

Albertfalvai Polgárok Köre
Albertfalvi Keresztény Társas Kör
„Mi Családunk" Egyesület

Családos tábor és lelkigyakorlat Dobogókőn

A tavalyi szép emlékeket felidézve ezen az augusztuson is nagy örömmel és várakozással érkeztünk a Manrézába. A pesti hőség után felüdülés volt a kb. 5 fokkal hűvösebb tiszta levegőn sétálni. Az idei táborozáson még többen vettünk részt: 13 család, 35 (!) gyerekkel és 6 „vigyázó" (Szegi Hanna, Kiss Anikó, Lánszky Anita, Rális Zsuzsa, Kriesch András, Windisch József), akiknek még egyszer köszönjük, hogy nyugodtan, a legkisebbeket is biztonságban tudva lelkigyakorlatozhattunk. Isten áldja mindazokat, akik munkájukkal kényelmünket, jókedvünket szolgálták.

A tábor programjának gerincét – a gyerekekkel közös megnyitó imádság, az elmaradhatatlan kirándulás és tábortűz, valamint a záró mise mellett – a szülők számára Sajgó Szabolcs jezsuita atya által tartott előadások, elmélkedések, szülők szentmiséje és a közös imádságok alkották. Nekünk, akiknek mindennapjait gyerekzsivaj tölti be, egy kicsit jól esett elcsendesedni a délutáni imák alatt, s külön élményt jelentett a szabadtéri Szentmise is.

Az esti elmélkedéseken Szabolcs atya ismerős témákat (keresztség, házasság, Oltáriszentség) helyezett számunkra újszerű megvilágításba. Úgy éreztük ezeket a gondolatokat hazatérve megoszthatnánk másokkal is. Így született meg az ott készített jegyzetekből (melyekhez nagy segítséget nyújtott Medgyessy Ferenc) ez a kis összefoglaló.

Minden elmélkedés előtt egy-egy körkérdés vezette be a témát. Ezek kapcsán egymást és talán magunkat is jobban megismerhettük.

Kedves Olvasó! Ha van kedve, bejárhatja velünk ezt az utat. Próbáljon válaszolni a dőlt betűs kérdésekre és utána tovább olvasva megismerkedni Szabolcs atya gondolataival.

A Szentlélek talentumaim forrása

„Milyen talentumokat kaptam Istentől?"

A talentum szóról több dolog juthat eszünkbe, például a zenei érzék, kézügyesség, logikai készség stb. Ezek a természetes talentumok. Vannak azonban természet feletti talentumok is. Ilyenek például a keresztség, a házasság és más szentségek. Ezek is adományok, amelyeket fel kell ismernünk és fel is kell használnunk. A Szentlélek ezeken az adományokon keresztül működik bennünk.

„Miképp vélekedem a keresztségről, mint talentumról?"

A keresztség szentsége által belső közösségbe kerülünk Krisztussal (az Egyház tagjai leszünk). Krisztus és a megkeresztelt között – ahogyan a szőlőtő és a szőlővessző között – életáramlás kezdődik meg. Minket, megkeresztelteket ugyanaz a Lélek éltet, ami Jézust élteti, s ez új élet kezdetét jelenti számunkra. Abból látszik, hogy jól használjuk a keresztség adta talentumot, hogy képesek vagyunk odafigyelni egymásra, közeledni egymás felé, segítséget adni egymásnak.

Nemcsak a keresztség jelent számunkra ilyen talentumot. Az Oltáriszentség talán a legfontosabb természetfeletti adomány, melyet a keresztény ember kap Istentől: Krisztus teste és vére. Ez a talentum megadja nekünk azt a lehetőséget, hogy addig csökkenjünk, amíg egészen Krisztusi leszünk, és valóra váltsuk azt, amit ő kért az utolsó vacsorán: „Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre!". Itt nemcsak a Szentmiseáldozat megismétléséről van szó, hanem ezekkel a szavakkal a Krisztusi tett – életét és vérét adta – megismétlését kéri tőlünk. Életünket teljes egészében adjuk Istennek, mint ahogyan Ő. Haljunk meg önmagunknak, mint a földben a búzaszem, s mint szőlőszem a szőlőtőkén, hogy majd új életre keljünk.

Az Oltáriszentség kenyér és bor. A kenyér sok-sok különálló búzaszem összeolvadásával, a bor hasonlóképpen rengeteg szőlőszem levének egyesülésével keletkezik. Olyan ez, mint az oly közkedvelt kirakójáték, a puzzle: minden darabja más, mindegyiknek megvan a saját „egyénisége", de ugyanakkor mindegyik beleillik a nagy képbe, amely a kirakójáték igazi lényege.

Így van ez a világban is. Minden ember más és más, de mindenki egy cél felé halad. Isten terve szerint a mennyország nem olyan, hogy „Gyere, barátom, ülj le itt a mennyországban, ez a te helyed, s légy boldog!" – hanem kézen fog az Úr, odavezet a másikhoz, hogy együtt örvendjünk, s kettőnket a harmadikhoz stb. – és mint a puzzle darabjai kiadják a teljes képet. Így „áll össze" Krisztusban a mennyország boldogsága a mi kis darabjainkból. Isten megérteti velünk, hogy mindnyájan összetartozunk, s a Szentlélek segítségével másokban is ébresztgethetjük a hívást.

Az utolsó körkérdés este a fák között, a tábortűz fényénél hangzott el: *„A házasság szentsége mennyiben talentum?"* „Amit Isten egybe kötött, ember szét ne válassza." – olvassuk a Biblia üzenetét. A házasságban két különböző ember (puzzle darab) belső egysége valósul meg, ami előjele a nagy egységnek (teljes kép). A kezdetben még törékeny összetartozás a közös imádság, munka és élmények hatására – a Lélek segítségével – egyre tökéletesebbé válik. A belső egység mellett kialakul egyfajta külső tartás- gerinc is. Ennek érdekében feladatunk, hogy a házasságot folyamatosan óvjuk, ápoljuk. A férj–feleség szeretetközössége hasonló Krisztus és az Egyház egységéhez: a világban megjeleníti az eggyé váló szeretetet.

Csend volt, gondolatainkba merülve néztük a tüzet. Nem mindig sikerült mindent felfognunk az elhangzott szavakból. Hogyan is érthetnénk meg maradéktalanul Isten lényét, s örök tervét a világgal? Úgy érezzük, mégis közelebb kerültünk – az Ő kegyelméből – az Igazsághoz. Hazatérve megpróbáljuk minél jobban tudatosítani magunkban és másokban: Krisztusban a Lélek által mindannyian összetartozunk.

Paál Kati és Zoli

Két gimnázium egy épületben

– Szerkezetváltás a Szent Margit Gimnáziumban –

Mielőtt még bárki is valami tragikusra gondolna, szeretném megnyugtatni a Tisztelt Olvasót, a Szent Margit Gimnáziumot nem érte el a Dabas–Sári szindróma. Nincsenek falak, szekrényből eszkábált barikádok. Egyszerűen annyi történt, hogy most szeptembertől, a Nemzeti Alaptanterv bevezetésétől a Villányi úti gimnáziumban is megtörtént a rég óhajtott szerkezetváltás. Ezután együtt, egy épületben tanulnak a hatosztályos és a négyosztályos hagyományos szerkezetben tanuló diákok.

Ötven év után tehát idén először lépték át az iskola küszöbét olyanok, akik a tizenkettedik életévüket éppen hogy betöltötték. A két iskolatípus addig működik így együtt, amíg mindkettőre igény mutatkozik. Az már most, az évezred küszöbén egyértelműen látható, hogy a későbbiekben a négyosztályos gimnázium iránt erősen csökkenni fog az érdeklődés. Ezt a folyamatot pedig csak drasztikus és bürokratikus intézkedésekkel lehetne megállítani.

Hazánkban minden oktatási intézménynek a Nemzeti Alaptantervhez igazodó helyi tantervet kellett készíteni. Emiatt az iskolát fenntartó Kongregáció a tanári testülettel egyetértve úgy döntött: egyben itt az alkalom az iskola eredeti – még államosítás előtti – nevére való visszakeresztelésére.

A most beiskolázott, két hetedik és négy kilencedik osztály így már az árpádházi szentről elnevezett intézményben kezdhette meg tanulmányait.

Az 1999/2000-es tanévre elkészült tervek szerint három hetedik és három kilencedik osztályt szeretnénk indítani. Az október 12-én induló előkészítő tanfolyamok (matematikából, magyarból és nyelvekből) nagy segítséget jelenthetnek a hozzánk jelentkező tanulóknak, még akkor is, ha tudjuk, a hetedik osztályba jelentkező – miniszteri rendeletre – nem felvételizhetnek, csak – szüleikkel együtt – ún. felvételi beszélgetésen vehetnek részt. A szülők részére csütörtök délutánonként tartunk fogadóórát. A részletes (12 oldalas) felvételi tájékoztató az iskola portájáról egész nap átvehető.

Sümegh László

Jézus csodái és a remény

A levelező teológia és az újszövetség tanulmányozása során Jézus csodáival foglalkoztunk az elmúlt évben. Jegyzetünk számomra teljesen új beállításban mutatta be Jézus csodáit. Legtöbben úgy gondoljuk – és az evangélisták is ezt hangsúlyozták –, hogy Jézus azért tett csodát, hogy istenségét bizonyítsa, s ezáltal a benne való hitünket erősítse. A csodáknak más arca is van: Jézus többször is mondta: elérkezett hozzátok Isten Országa. Jézus minden csodájával megszünteti az ember korlátját. Aki hisz benne, és Jézus után kapaszkodik (pl. „Jézus, Dávid fia, könyörülj rajtam"), annak vágya beteljesedik.

Eddig úgy képzeltem el a csodát, hogy Isten benyúl a maga által alkotott természeti törvények rendjébe, de ma már hallani sok olyan gyógyulásról, amikor a beteg erős hite, akarata és reménye a végzetes irányt képes megfordítani. A legújabb fizikai tudásunk alapján állíthatjuk, hogy minden mindennel összefügg. Isten nem statikus világot alkotott. Teljesen rossz kép: a világ forog, az alkotó pihen. Tele van a világ ún. véletlenekkel, véletlenszerű egybeesésekkel, amikor megtapasztaljuk, hogy Isten nem ment nyugdíjba.

Egyházunk tanítása, hogy Isten minden embert egész élete folyamán az ún. véletlen eseményekkel állandóan próbál maga felé irányítani, vonzani. A hívő embernek egyre tisztábban látó szeme van Isten hívó szeretetének (kegyelmének) felismerésére a véletlenszerű események kapcsán. Alig tudjuk elképzelni, hogy Istennek milyen „bozontos" fantáziára van szüksége a tőle távol járó emberek (báránykák) hazaterelgetéséhez. De boldoggá tehetnénk őt, ha segítenénk neki ebben.

A véletlenekből kiindulva korunk három nagy filozófusa, Teilhard de Chardin, Karl Rahner és J. B. Lonergan (mindhárman jezsuiták) magyarázatot adtak Isten állandó, aktív tevékenységéről a modern fizika (kvantummechanika) alapján. Bármi történik a világban, Istennek mindig marad lehetősége abba „beleszólni", mert ilyen világot alkotott. Például a darwini evolúciót úgy magyarázzák, hogy Isten akaratával stabilizálja a véletlenszerű, fejlődés felé mutató egyedeket. Egy példán keresztül magyarázták meg: ha egy szó legépelését a véletlenre bíznánk, többszáz évig kellene kísérletezni, de ha a felbukkanó megfelelő betűt egy értelmes szellem megtartja, akkor másodpercek alatt összeáll a kívánt szó. A három filozófus szerint így tett az Isten a fejlődés létrehozásában. Így érezhetünk rá, hogy hogyan érvényesülhet egyszerre a természet törvénye és az Isten akarata, vagy a mi akaratunk is a saját életünkben, miközben Isten nagy türelemmel és szeretettel vezet örök boldogságunk felé, persze ha mi ez ellen mindent megteszünk, akkor a tökéletesen szerető Isten kénytelen viselni döntésünket.

Dr. László Gábor az egyik hétköznapi, esti szentmisén József történetével kapcsolatban kifejtette, hogy hogyan érvényesül a történelemben Isten akarata. Milyen kacskaringós utakon vezette Józsefet, aki mindvégig igaz maradt, pedig nagyon sok igaztalan büntetést kapott, míg végül isten akarata szerint József segítségével jutott a zsidó nép a kipusztulás helyett a gazdag Egyiptomba.

Sose tudom elfelejteni Jaci Eareckson életregényét, aki mint egészséges hétköznapi leány fejest ugorva a tengerbe nyakcsigolyatörést szenvedett és lebénult. Mindig lenyűgöz a leány felém mosolygó képe a címlapon. Mire képes a Jézusba kapaszkodó, őt szerető ember. Nem furcsa, hogy így, bénán kezdődött az igazi élete?! És mi, egészségesek kesergünk, panaszkodunk, éljük a szürke, nyárspolgár életünket és még vasárnap sem tudunk ebből kiemelkedni. Mint egy nagy folyam, eláraszt a világ minden hordalékával, mocskával, és nem vesszük észre, hogy már régen elsodort. De jó, vagy milyen fájó, hogy csak akkor térünk észre, mikor az Isten szerető, észre térítő csapása belevág a saját húsunkba és elkezd folyni a vérünk.

Jézus csodáival tehát azt is bemutatta, hogy nincs semmilyen akadálya az ő testi, lelki, meggyógyító szeretetének. A világban semmi sem determinált, eleve elrendelt. A mi életünket is sok tényező befolyásolja, de rajtunk is mindig múlik valami. Biztos, hogy a remény az élet méltó megélésének egyetlen kulcsa. Jézus képes arra, hogy a mi vágyunkat megtoldja isteni hatalmával, a végső kiteljesedés biztos reményével. Az a beteg, aki nem akar élni, reményét is elvesztette, azon nemcsak az orvos, de senki, még Isten sem tud segíteni.

Az igazi keresztény, remélő ember olyan, mint a bika, aki a tejbe nem belefullad, hanem addig rúgkapál, míg vajat nem köpül belőle és meg nem menekül.

Márknál olvassuk, hogy amikor Jézus ördögöt űz ki, a csoda után megkérdezik apostolai, hogy nekik miért nem sikerült. Jézus azt felelte: „ez a fajta nem megy ki másként, csak imádság és böjt hatására". A civilizáció elaraszt minket, és nincs időnk imádkozni és erőnk böjtölni, mert a földi javak *túlzott* használata sok elhízott TV-t, videót néző, internet-et böngésző embert nevel belőlünk. A keresztény ember a pisztrángról veszi a példát, aki mindig az ár ellen úszik, és tudja azt, hogy soha sincs semmi elveszve. Isten képes velünk is csodát tenni, ha mi is elindulunk feléje.

Jézus sem tudott csodát tenni, ha valaki nem hitt benne, hiszen éppen azért kérdezte meg: akarsz-e meggyógyulni? Ezért olyan lényeges a mi hitünk és reménységünk Jézusban, aki képes a mi testi, lelki betegségünket meggyógyítani, akár a rosszindulatú daganatainkat is eltüntetni, ha teljes bizalommal remélünk benne. Ezt adja meg minden magyar embernek a mi segítségünkkel a minket föld sójának nevező Jézusunk.

Körtvélyessy András

CSALÁD ÉS KÖZÉLET

– Beszélgetés Bató Andrással –

Az albertfalvi egyházközség családi csoportját közel egy évtizede szervezi és vezeti Bató András, *aki emellett tagja az egyházközség képviselőtestületének, munkatársa az Esztergom–Budapesti Főegyházmegye családreferatúrájának, „civilben" osztályvezetője egy országos hatáskörű központi költségvetési intézménynek, nyolc éve önkormányzati képviselő kerületünkben, s mindezek mellett négy gyermek édesapja.*

✧ **András, mit tartasz a felsoroltak közül a legfontosabbnak életedben?**

✦ A családomat, akik lehetővé teszik számomra, hogy ne csak magunkra tekintsünk, hanem mindazokra akiknek valamilyen formában segítségükre lehetünk.

✧ **Válaszod azt sejteti, hogy ezzel rokonszellemű családi háttérben nőttél föl...**

✦ Nem voltam még fiz éves, amikor édesapám meghalt. Halála **után** nagyot fordult velünk a világ. Hálával emlékszem vissza azokra a kevesekre, akik ebben az időszakban nem fordítottak hátat nekünk.

Szerencsésnek mondhatom magam, mert az általános iskolában Árkosi Júlia volt az osztályfőnököm, akiről köztudott, hogy közel harminc állami gondozott gyermeket fogadott örökbe. Az ő nevelése és később a Piarista Gimnáziumban eltöltött négy év véglegesen meghatározta a világ felé nyitottságomat. Ebbe beletartozott az is, hogy amikor 1978-ban elindult a világi teológus képzés, az elsők között végezhettem civilként a Római Katolikus Hittudományi Főiskolán. Ehhez szervesen kapcsolódott a Püspöki Kar hitoktatóképzőjének elvégzése.

Ezután főállásom mellett több mint tíz évig hitoktattam feleségemmel különböző plébániákon és iskolákban.

Alapképzettségem szerint szervezőmérnök, informatikus vagyok. Ahogyan a minket körülvevő politikai környezet oldódott fokozatosan lehetőség nyílt olyan területeken is felsőfokú képesítést nyerni, amelyek azelőtt az egyházi iskolákban érettségizett fiatalok számára nem álltak nyitva. Így végeztem el 1988-ban a mai Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetemet, majd 1994-ben a szegedi József Attila Tudományegyetem jogász hallgatója lettem.

✧ **Mikor és hogyan döntöttél úgy, hogy tevékeny közéleti szerepet vállalsz?**

✦ A közgazdasági egyetem két utolsó évét egyetlen esztendő alatt végeztem el egy évfolyamtársammal együtt. Ez a fiú az akkor a pártban politikai munkatárs volt. A közös tanulások alkalmával jobban megismertük egymást. Tisztességgel vette tudomásul vallásosságomat. Ő beszélt nekem először arról, hogy Magyarországon két-három éven belül többpártrendszer lesz. Akkor ez számom-

ra hihetetlen és valószínűtlen volt. Viszont amikor érzékelhetővé vált az egypártrendszer bomlása, akkor biztos voltam abban, hogy igen körültekintően kell megválasztani azt a politikai tömörülést, ahova egy keresztény ember beléphet és dolgozhat. Így csatlakoztam a kereszténydemokrácia magyar szervezetéhez.

✧ 1990-ben a választópolgárok bizalma folytán önkormányzati képviselője lettél kerületünknek. Tevékenységed egyházközségünknek is számos pozitívumot jelentett. Fontos szerepet vállaltál a Don Bosco Iskola és a Szent Gellért Óvoda létrehozásában, s tudomásom szerint ezen intézmények önkormányzati támogatását azóta is fontosnak tartod. Személyes tapasztalatom folytán külön kiemelhetem, hogy az AKTK és ezen belül az egyházközség családjai többször is anyagi támogatásban részesültek segítségeddel. Ennek nyomán, kicsit önös érdekből is kérdezem: Indulsz-e az októberi önkormányzati választásokon?

✦ Igen, jobboldali közös jelöltként. Itt Albertfalván, a 18-as számú választókörzetben. Ez a templomunk környéke. A körzetet a Kondorosi út, a Fehérvári út és a Sáfrány utca határolja. A Don Bosco Iskola is ebben a körzetben van.

✧ Laikusként mindig is kíváncsi voltam arra, mit tud egy önkormányzati képviselő tenni az őt megválasztó polgárokért?

✦ Egy önkormányzati képviselőnek választókörzete érdekeit az egész kerület céljai közé kell tudni integrálnia. Ez a feladat akkor lehet sikerrel végrehajtható, ha a képviselő még jelöltként csak olyan problémákat vállal fel, amelyek valóban egy szűkebb vagy tágabb közösséget érintenek, és amelyekhez a szükséges anyagi fedezet az átlagos kerületi költségvetésből rendelkezésre áll.

✧ Konkrétan ez mit jelent az albertfalvi lakosok számára?

✦ Albertfalvi polgárként azt gondolom, hogy a Don Bosco Iskola működési feltételeinek biztosítása, illetve az iskola önkormányzati támogatásának legalább a kerületi iskolák átlagos szintjét elérő mértéke reális feladatvállalás lehet. Ahogy az előző ciklusban felvállaltam a Don Bosco Iskola melletti katolikus óvoda létesítésének kezdeményezését, úgy most is megteszem, ha megválasztanak. Remélem, hogy most senki sem fog hibázni, ha a katolikus óvoda ügye a célegyenesbe ér.

A kerületi egészségügyet eddig alakító személyek egyikeként felelősséggel állíthatom, hogy az Albertfalva utcai háziorvosi rendelő épületének és szolgáltatásainak fejlesztése reális és megvalósítható cél. Ezt tehát szintén fölvállalom. A Kisújszállás utcai polgármesteri hivatali kirendeltség ügyintézési körének bővítésére is ígéretet teszek. Erre azért vállalkozom, mert az Informatika Bizottság elnökeként megtettem mindent, hogy a hivatal a számítástechnikai fejlesztések révén erre a közeljövőben képes legyen.

✧ A főegyházmegyei zsinat idején megalakult családreferatúrának mi a feladata, és te mint a referatúra munkatársa, mit tudsz tenni a kitűzött célok megvalósításáért egyházközségünkben?

✦ A családpasztorációs referens feladata a családpasztoráció területén dolgozó papok és világiak támogatása, minél több világi bekapcsolása e munkába, s a témába vágó lelkipásztori kezdeményezések támogatása, koordinálása. Ebben a munkában segítik a referatúra házaspár tanácsadói a családreferenst. Ahogy az előzőekből kiderült, a feleségemmel együtt próbáljuk segíteni a családreferens tevékenységét. Ehhez kapcsolódik a plébániai családfelelősi feladatköröm. Ezt is együtt csináljuk. Családfelelősi munkánk eredményei a plébániánkon: a nyári családos táborok, a családos szentmisék, az első pénteki engesztelések, a közös keresztelések, az agapék.

✧ Köszönöm, hogy válaszoltál kérdéseimre, melyek hihetőleg nemcsak engem, hanem az egyházközség számos tagját is érdeklik. Kívánom, hogy mind a közélettel, mind plébániánk családpasztorációjával kapcsolatos elképzeléseid valóra váljanak.

Kindelmann Győző

✿

A.K.T.K. HÍRLEVÉL – 1998. SZEPTEMBER

Albertfalvi Keresztény Társas Kör, 1116 Budapest Gyékényes utca 45–47.

Kedves Tagtársam!

Felállítjuk a zászlótartókat!

Örömmel közlöm, hogy tervünk, miszerint a templomunk előtt valamikor álló zászlótartó rudakat fel kívánjuk állítani, meg fog valósulni. Hála annak az 56 adakozónak, aki a rendelkezésünkre álló összeget ezideig 62.500 Ft-tal kipótolta. Így nincs akadálya, hogy az idei Szent Mihály búcsún, szeptember 27-én, a délelőtt 10 órai szentmise előtt (½ 10-kor) ünnepélyesen felszentelhessük a két zászlótartót és felhúzzuk a magyar és a pápai zászlót. Köszönjük meg egyszer az adakozóknak a támogatást. A támogatók névsorát palackba zárva a jobb oldali zászlórúd beton alapzatában el fogjuk helyezni. Minden kedves adományozót, és minden kedves Társas Köri tagot szeretettel hívunk erre a nemes eseményre.

48. Bankkivonat,
Verbényi István dr
Fülöp Ferencné

49. Bankkivonat,
Kesztyűs Károlyné
Rális János
Nagy Dénes és Dénesné
Varga Józsefné
Kárpáti Zoltánné
Somogyi Ferenc
Papp István
Héring Dezső
Nagy Teréz

50. Bankkivonat
Szőke László dr.
Klausz Matild
özv. Wischin Rudolfné

51. Bankkivonat,
Szerovay István
Zoltvány Olga
Bartal Gábor
Bartal-Békefi
Pintér Tihamér Dr

52. Bankkivonat
Fejesné
Stark Anikó
Murányi Ilona
Medgyessy Ferenc

53. Bankkivonat
Vásárhelyi Ferencné
Nagy Béla

54. Bankkivonat
Széman Sándorné, Viktória
Füzéri László
Bodó László
Fata Jánosné
Palóc Miklós

55. Bankkivonat
Madaras Gábor
Illavszki István
Kaszás Ambrusné
Radics Ilona özv.
Héring János
Sordélyi János
Floo Bt.

56. Bankkivonat
Fodor Ilona
Kolonics István

57. Bankkivonat
Farkas Ilona
Bartha Gyula
Wittman Margit

58. Bankkivonat
Cserényi Béla

Átvételi elismervényre
Botond Lászlóné
Sümegh László
Kiss Gábor
Bató András
Körtvélyessy András

Budapest, 1998. szeptember 20.

Más programok:

Zenés, irodalmi kávéház

ősszel először október 3-án, szombaton délután 5 órakor nyit ki az immár hagyományos kávéházunk. A helyszín a szokásos Gyékényes utcai közösségi ház. A megszokott nosztalgikus hangulaton és szép zongoraszó mellett, most egy igazi meglepetéssel is szolgálnak a szervezők. Fellép a 25 tagú Solymári Corvinus Kórus. Az ő előadásukra 18 órakor kerül sor. Kérem jelenlétünkkel is tiszteljük meg a művészeket.

Baba-mama Klub

Ismét beindul a Baba-mama Klub. Ideje hétfőnként délután 4 és 6 között van, helye a Gyékényes utcai közösségi ház. Rális Edit főszervező szeretettel vár új mamákat-babákat a már törzstagoknak számítókon kívül.

Leány- és asszonytorna

A leányoknak és az anyukáknak ismét van lehetőségük tornászni. A foglalkozások a Gyékényes utcában vannak, kedden esténként ½ 8 és ½ 9 óra között.

Foci

Ismét keddenként délutánonként tornatermet bérelünk a focistáknak a Petőfi iskolában. A két csapat tagjain kívül a csapatkapitányok (Sáros Attila és Vigh Balázs) várják a focizni vágyókat.

A Szent Mihály Akadémiáról

A Társas Kör legutóbbi (szeptember 6-i) választmányi ülésén elhatároztuk, hogy megindítunk a most megalapított Szent Mihály Akadémia keretében előadássorozatot, melynek rendszeresen lesznek programjai. Kérjük tisztelt tagtársainkat, jelezzenek vissza, hogy miről hallanának szívesen, kit lássunk vendégül, vagyis a szervezés fázisában szeretettel fogadunk minden ötletet.

A programokon aktív részvételre buzdítva, tisztelettel:

Kiss Gábor elnök

Rendhagyó zenekritika

Az Albertfalvi Napok rendezvénysorozat nyitó rendezvényére vasárnap került sor plébániatemplomunkban. A Magyar Zeneművészeti Társaság által rendezett hangversenyen Ella István orgonaművész és Geiger György trombitaművész játékában gyönyörködhetett a méltatlanul kis számú közönség.

Ella István hazánk egyik legjelentősebb orgonaművésze, pontos, ám a gépiességet abszolút nélkülöző játéka a templom hangversenyorgonáján különös élményt jelentett. J. S. Bach Esz-dur preludium és fúgája monumentális darab. A katedrálisszerű bachi építkezést jól érzékeltette a művész. Bachnak ezt a művét Szentháromság fúgának is nevezi a zeneirodalom, mert három különböző témát dolgoz fel a barokk mester. Az Atya, a Fiú és a Szentlélek-téma végül a fúga részben olvad fokozatosan eggyé, hirdetve ezzel a három ísteni személy egységét.

Ella regisztrációja a hangszer zseniális tervezőjére, a nemrég elhunyt Gergely Ferenc orgonaművészére emlékeztet, akit legtöbben csak egyszerűen a regisztráció királyaként tiszteltek.

Geiger György művészetét ismertük, tudtuk, hogy a világhírű művész mindent tud a trombitával, ami emberileg ebből a hangszerből kihozható. Virtuozitása, briliáns technikája egyszerűen lenyűgözi hallgatóságát. Albinoni trombitahangversenyének megszólalásakor már-már hitetlenkedve hallgattuk a legvirtuózabb részeknél is hibátlan játékát. Megmutatta, hogy a leglágyabb, szinte fuvolaszerű hangokat is könnyedén tudja kicsalni hangszeréből. Meglepetés volt számunkra a Bartók-mű előadása, melyet a legtöbben itt, ezen a koncerten hallottunk ilyen hangszerpárosítással először megszólalni. Ella orgonakísérete diszkrét, pontos, regisztrációkban olyan gazdag volt, mintha nem is kíséretet játszott volna. Ugyanakkor alázattal rendelte alá magát a trombitajáték kívánalmainak.

Külön kell szólni a templom hangversenyorgonájáról. A ma már több mint negyedszázados igen értékes hangszer sajnos mára meglehetősen „lejátszott" állapotba került. Pedig 20 milliós értékű hangversenyorgonával kevés magyarországi templom dicsekedhet. Különösen a játszóasztal sínylette meg az idő múlását, no és azt, hogy a Weiner Leó Zeneiskola növendékei ugyanúgy ezen a hangszeren gyakorolnak, mint a Kántorképző hallgatói. Azok az apró javítások, hangolások pedig már régen nem elégségesek a szinten tartáshoz, bizony időszerű lenne már a felújítás.

Végezetül a legnagyobb fájdalmamról, a gyér érdeklődésről. Ella István a hangverseny után utazott el Németországba egy lemezfelvételre. Később megy utána Geiger György is. Külföldön egy közös koncertjükre megtelik egy 1000 férőhelyes terem, 50–100 DM jegyárakkal. Igen szomorú, hogy a kereskedelmi tévécsatornákon felnövő ifjúság egyre jobban távolodik a komolyzenétől. A közvélemény-kutatásokból egyértelműen kiderül, hogy a „királyi" ún. közszolgálati televíziót is már egyre kevesebben nézik, s a kereskedelmi csatornák a lakosság kulturális szintjét egyre jobban lefele nivelálják, mesterséges tudatlanságban tartva a már meghódított tévénézőket. Még azokat az egyébként jó érzésű, vallásos fiatalokat sem sikerül már komolyzenei koncertek látogatására megnyerni, akik egyébként Sillye Jenő-dalokat szívesen hallgatnak, sőt maguk is énekelnek. A koncertszervezők pedig már mindenféle trükköt kipróbálnak a névre szóló és lakásra küldött meghívótól az ingyen tiszteletjegy küldéséig. A koncert 50 fős hallgatóságából jó, ha 10 fiatalt számolok össze. Miközben ugyanebben az időben magukról megfeledkező és emberi mivoltukból kivetkőző tízezrek véresre verik egymást a focirangadók előtt és után, a diszkók zsúfolt táncparkettjein kábítószertől bódult fiatalok „szórakoznak". Az utcák tele vannak unatkozó és céltalanul lődörgő tizenévesekkel vagy a szappanoperák népszerű hőseit bámulják a képernyőn. Hogy hova vezet ez? Nem is jó belegondolni. Aggódom az ifjúságért, és ez az aggodalmam a koncert után csak erősödött.

Sümegh László

Meghívó

KADA LAJOS érsek úr,
az Apostoli Szentszék spanyolországi nunciusa
50 éves papi jubileuma alkalmából
a hálaadó szentmisére szeretettel hívja
az albertfalvi híveket is.

A hálaadó szentmisék időpontjai:

Bp. Rózsák terei Szent Erzsébet templomban
1998. október 15-én, csütörtökön 18 órakor.

A Szent István bazilikában
1998. október 18-án, vasárnap 18 órakor.

Tartalom

Az élő kövek temploma / Dr. Verbényi István 1
Zászlók / Sümegh László 2
Ha kedd van..., akkor ez a csodák napja / Madaras Gábor 4
170 éves Albertfalva első iskolája / Beleznay Andor 9
Hagyományőrzés és népművészetre nevelés / Gedeon Sándorné 10
A pozsonyi Ghýmes együttes koncertje elé / Bankó Ágnes 13
Kolorádó / Bankó András 14
ALBERTFALVI NAPOK 1998 18
Családos tábor és lelkigyakorlat Dobogókőn / Paál Kati és Zoli 20
Két gimnázium egy épületben / Sümegh László 22
Jézus csodái és a remény / Körtvélyessy András 23
Család és közélet. Beszélgetés Bató Andrással 25
Lejegyezte: Kindelmann Győző
A.K.T.K. HÍRLEVÉL / Kiss Gábor 27
Rendhagyó zenekritika / Sümegh László 29

Új szinonimaszótár jelenik meg

Magyar szókincstár

rokon értelmű szavak, szólások és ellentétek szótára

címmel

A Magyar szókincstárban 25.000 vastag betűs címszónak van felsorolva gyakran akár 8–10 szinonimája. A szótárban 80.000 különböző szó található. Magyar szótárak közül elsőnek közli a szavak ellentétét. A szerkesztők a rokon értelmű szavak közé 3800 szólást, közmondást is besoroltak.

A szótár terjedelme 960 oldal, védőborítóval ellátott keménytáblába kötve jelenik meg.

A szótárt Kiss Gábor főszerkesztő irányításával 8 főiskolai, egyetemi tanár végezte 3 éven keresztül, a rokon értelmű szavak gyűjtése során 28 korábban megjelent szótárt dolgoztak fel.

A Magyar szókincstár hasznos segédeszköz a gondos, pontos, igényes magyar nyelvű szövegek előállításához. A szótár a magyar anyanyelvűek legszélesebb köre számára készült, mindenki haszonnal forgathatja, aki igényesen, pontosan, színesen kívánja kifejezni magát.

A Magyar szókincstár 1998. november közepén jelenik meg. Ideális karácsonyi ajándék!

. . . . . ✂ . . . . . .

Magyar szókincstár

Mintafüzetet kérek ☐ Megrendelem ☐ példányban

A könyv bolti ára 4.950 forint, ha most megrendeli, 15 % kedvezményt kap, így 4.200 forintért vásárolja meg.

A csomagolás és a postázás költségeit a *TINTA* Kiadó vállalja.

Név: _____ Telefon: ☐☐☐-☐☐☐☐

Cím: ☐☐☐☐ _____ város _____ u. _____ hsz.

Dátum: _____ Aláírás: _____

Kérjük, hogy ezt a lapot juttassa el a *TINTA* Könyvkiadóhoz,
1116 Budapest, XI., Szatmárhegy u. 13. (Tel.: 208 5811, Fax: 208 3989)